

Mekonyum aspirasyonu sendromunda perinatal risk faktörleri, doğum odası girişimleri ile hastanede yataş süresi ve mortalite ilişkisi

Dr. Figen Özçay, Dr. Ayşe Ecevit*, Dr. Aylin Tarcan, Dr. Berkcan Gürakan

Başkent Üniversitesi Hastanesi, * Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Hastanesi, Ankara

Mekonyum aspirasyonu sendromu (MAS), önemli bir neonatal morbidite ve mortalite nedenidir. Tüm canlı doğumların %5-24'ünde amnion sıvısının mekonyumlu olduğu, bunların %1.7-35'inde MAS geliştiği bildirilmektedir. MAS'a bağlı mortalite %5-37 arasındadır.

Bu retrospektif çalışmada, MAS'lı yenidoğanlarda perinatal risk faktörleri, doğum odası girişimleri, ile hastanede yataş süresi ve mortalite ilişkisi incelendi.

Ammion sıvısı mekonyumlu olan bebeklerde, başka bir nedenle açıklanamayan solunum sıkıntısı, radyolojik bulgular olmasa da MAS olarak değerlendirildi. Anne dosyaları ve bilgisayar kayıtları incelenerek perinatal risk faktörleri saptandı. Doğum odasında yapılan girişimler iki grupta değerlendirildi. 1) Orofarinks-nazofarinks aspirasyonu ± maske ile oksijen 2) Tracheal aspirasyon + IPPV (maske veya entubasyon ile). Ocak 1998-Ocak 1999 tarihleri arasında Dr. Zekai Tahir Burak Kadın hastanesinde toplam doğum sayısı 21700 olup 31 bebeğe MAS tanısı konuldu (%0.14).

Cins (E/K)	22/9	Perinatal risk faktörleri	Vaka sayısı
Doğum şekli (C/S-Sp vaginal)	16/15	Oligohidramnios	4
Gestasyonel yaşı	39 ± 0.2* hafta (min 37 3/7 – maksimum 42 5/7)	Prezentasyon anomalisi	3
Doğum ağırlığı	2928 ± 123 gm (min 1780 – maksimum 4300 gm)	Preeklampsi	3
		Akut fetal distres	3
		Uzarmış eylem	2
Gebelik yaşına göre ağırlık 20 AGA (%65)	9 SGA (%30)	Kordon sarkması, düğümü, dolanması	2
	2 LGA (%5)	Ablasyo plasenta	1
* Mean ± SEM		EMR	1
		Maternal derin anemi	1

Riskli gebeliklerden doğanların ortalaması hastanede yataş süresi 9.9 gün, risk taşımayan 11 hastanın ise 6.6 gün olup, aradaki fark anlamlı bulundu ($p<0.05$). MAS nedeniyle exitus olan 3 bebek de riskli gruptandı (mortalite %9.6) ve hepsinde MAS'a ağır perinatal asfiksii eşlik etmemekte idi. Doğum odası girişimlerine göre 1. grupta 12 hasta, 2. grupta 19 hasta vardı. MAS'lı bebeklerin %61'i doğum odasında tracheal aspirasyon gerektirmiştir. Tracheal aspirasyon yapılanların 11'inin (% 57) 1. dakika apgar skoru 3'ün altında idi. Birinci gruptaki hastalar ortalaması 7.5 gün, 2.gruptaki hastalar ortalaması 9.4 gün yatarılmış olup, iki grup arasında fark yoktu. MAS tanımlanan bebeklerde 9 (%29) konvulsiyon, 3 pnömotoraks (%9) saptandı.

Bizim sonuçlarımıza göre, perinatal risk varlığı, MAS saptanan bebeklerin hastanede yataş süresini artırmaktadır ve doğum odasındaki girişimler, MAS'da erken прогнозu öngörmeye belirleyici değildir. MAS'a bağlı mortalite ağır perinatal asfiksii ile birliktedir.